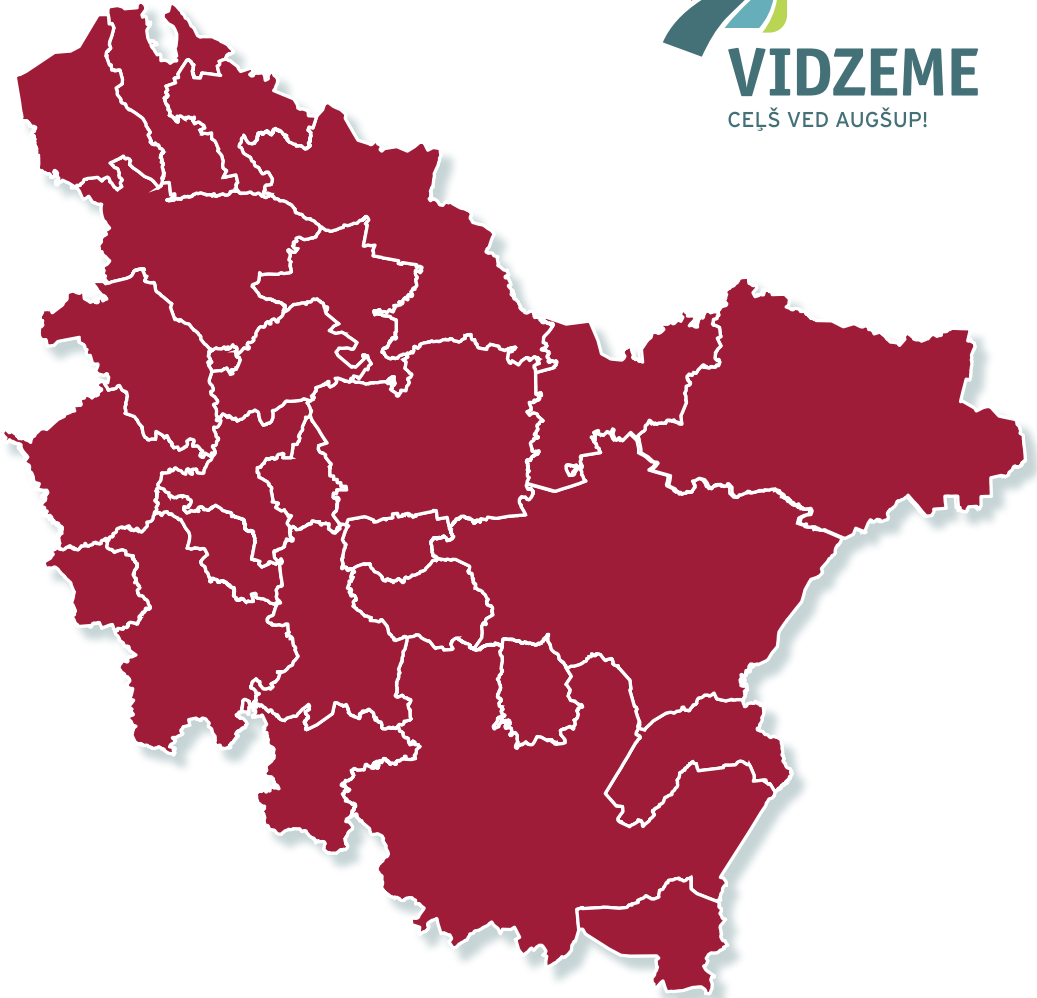

VIDZEME

CEĻŠ VED AUGŠUP!

VIDZEMES STĀSTI 2018

PRIEKŠVārds

Notikums par stāstu kļūst tad, kad mēs to nepaturam vien sev zināšanai, bet dalāmies ar to, gan spēcinojot sevi, gan iedvesmojot citus.

Ik gadu Vidzemei ir jauni stāsti, un tie nebūt nav par neticamu veiksmi un sagādīšanos. Tie ir par gudru saimniekošanu savā zemē, kuras pamatā nav vien peļņas gūšana, bet uzņēmuma attīstība un nākotnes plāni tiek kaldināti pārdomāti un saskaņā ar apkārt notiekošo.

Šobrīd uzņēmējdarbības vide pierāda, ka sekmējas tiem, kas domā ne tikai par sevi vien. Gandrīz nekad biznesā cilvēks nav viens, tāpēc ir svarīgi cienīt savus darbiniekus un sadarbības partnerus, ar kuriem ik dienas kopā tiek strādāts plecu pie pleca. Ir bezatbildīgi darboties, nedomājot par apkārtējo vidi un dabu, nav prātīgi koncentrēties uz kvantitāti, aizmirstot kvalitāti.

Vidzeme ir resursiem un čakiem cilvēkiem bagāta. To apliecina mūsu šī gada 26 stāstu varoņi, kuri metušies izaicinājumos, strādājuši pie sarežģītiem un laiktietilpīgiem projektiem, izmēģinājuši ko jaunu un atšķirīgu. Pienācis brīdis svinēt izdošanos – kādam pirmo, bet tik ilgi gaidīto, kādam - mērķtiecīgi noturēto.

Katrs iecerēts plāns nes līdzīgu virkni grūtību, jo laikam jau ikvienam ir bijis brīdis, kad gribējies visam atnest ar roku. Tie, kas jau gājuši tam cauri, iedrošina neapstāties un turpināt, pirmās neveiksmes norakstot zaudējumos, jo reizēm šķietami sliktas idejas vēlāk atnesušas neticamus panākumus. Kā algu neatlaidībai un zināmai spītībai.

Esiet kopā ar tiem, kas jūs iedvesmo un ir gatavi atbalstīt, izvairieties no tiem, kas neticīgi vēro un sēj šaubas, noplacinot darba prieku un entuziasmu.

Iepazīstiet šī gada 26 Vidzemes stāstus, paņemiet pa domu graudam, darbojieties un izdošanos arī jums!

Vidzemes plānošanas reģiona
Attīstības padomes priekšsēdētājs
Hardijs Vents

ALŪKSNES NOVADS

z/s "Sprogas"

"Sprogas",
Jaunalūksnes pagasts,
Alūksnes novads

+371 29425883
info@sprogas.lv
www.sprogas.lv

Alūksne ir zaļu pakalnu, dārzu un parku pilsēta. Šajā pusē pirmās vizbulītes uzplaukst pāris nedēļas vēlāk kā citur, bet bērzi nodzeltē jau tad, kad atpūtnieki jūrmalā vēl sauļojas. Spītējot bargajām ziemām un īsajām vasarām, Alūksnē, savās dzimtas mājās Ivars Tīcs pirms vairāk nekā 20 gadiem dibinājis dārzkopības uzņēmumu z/s "Sprogas".

Dzimtā dārzkopībai ir senas tradīcijas, jaunie saimnieki ar mērķtiecību un darba mīlestību senču iesāktu ir attīstījuši līdz Latvijā un Igaunijā zināmai saimniecībai. Tās darbības virzieni ir dažādu augļu koku un dekoratīvo kokaugu stādu, vasaras ziedu, zemeņu, plūmju un Ziemassvētku eglīšu audzēšana un tirdzniecība.

Sākuši ar vienu siltumnīcu, un Ivars atminas, ka tolaik bijusi sajūta, ka tā jau ir milzīga dārzniecība. Vēlāk uzcelta vēl viena, bet šobrīd būvju vietā ir vairāku siltumnīcu komplekss, kur 3600 m² platībā tiek audzēti puķu stādi. Šie ziedi rotā gan privātmāju dārzus, gan pašvaldību un uzņēmumu puķu dobes. Z/s "Sprogas" izlolotie ziedi redzami gan Rīgā - pie Ministru Kabineta un lielāko tirdzniecības centru apstādījumos, gan citās Latvijas pilsētās. Saimniece Baiba Tīce, kā ainavu arhitekte, īpaši iecienījusi daļās vasaras puķes, kas katru gadu dārzā var ienest jaunas krāsas. "Katru gadu meklējam jaunas šķirnes, eksperimentējam, radām. Man ir sajūta, ka es gleznoju ar ziediem, to krāsām. Nav nekā košāka par vasaras puķēm," saka Baiba.

Kā pirmsākumos, tāpat arī šobrīd, dārzniecībā audzē plašu klāstu ābeļu, bumbieru, plūmju, ķiršu un persiku stādu. Vēl atsevišķa nozare ir iekoptais 7 ha zemeņu lauks. Svaigās ogas tiek realizētas tuvējos tirgos Alūksnē, Gulbenē un Balvos. "Tepat uz vietas mūs visi ļoti labi zina, un nav nekādu šaubu, ka tās ir pašu audzētas zemenes," saka Ivars un uzsver, kā jābūt arī attīstībai, tādēļ jau tagad zemenes tiek vāktas ar traktortehnikas palīdzību. Tiek kalti plāni par jaunu ziedu siltumnīcu celtniecību un meklēti veidi, kā labāk iekļūt Igaunijas tirgū. Ivars uzsver: "Visi ir procesā, ir vēl daudz kas jāizdara no tā, kas ir plānots. Ja cilvēkiem nav nekādu mērķu, nav nekādu plānu, tad arī nekas īsti nenotiek."

Amatas novada pauguros un meža ieskautajās pļaviņās, kuras pirms aptuveni simts gadiem savās slavenākajās impresionisma gleznās fiksēja izcilais latviešu vecmeistars Vilhelms Purvītis, šodien Signe Šlosberga ar vīru Elmāru Pētersonu audzē un pārstrādā kvinoju, amarantu, saldo lupīnu un citas netradicionālas kultūras. Senajās “Cimbuļu” mājās, kuras vīrs Signei uzdāvinājis kāzās, tapis zīmols un uzņēmums SIA “Gusts Apinis”, kam nosaukums dots par godu iepriekšējam mājas saimniekam.

Ierosme audzēt šos augus nākusi, meklējot bezglutēna produktus. Var teikt, ka Signe ar Elmāru ir pirmie, kas Latvijā sāka audzēt kvinoju, un joprojām saimnieki aktīvi sadarbojas ar Latvijas un Dānijas zinātniekiem, kā arī apmeklē starptautiskas nozares konferences. Signe uzsver, ka šī ir vairāk laboratorija nekā ražotne: te tiek izmēģinātas šķirnes, radītas jaunas receptes un produkti. Uzņēmums vēl ir kā mazs bērns, kas mācās staigāt, un saimnieki izbauda šo izaicinājumiem bagāto procesu. Signe pieļauj, ka kvinoja, ko Elmārs atvedis uz Latviju, tāpat kā savulaik Hercogs Jēkabs karstupeļus, pēc simts gadiem būs tipisks Latvijas pārtikas produkts.

Saimnieki plāno ražotni sertificēt ne tikai kā bioloģisku, bet arī kā bezglutēna, kas ir gana sarežģīts process. Pieprasījums pēc kvinojas pagaidām ir neliels, jo tas ir specifisks nišas produkts, un latvieši vēl nav pieraduši pie šī graudauga, tādēļ sortimentā ir ne tikai kvinoja un tās miltu maisījumi ar amarantu, bet arī griķu makaroni, bezglutēna auzas, un tiks izstrādāti produkti no saldās lupīnas.

Saimniecībā iecerēts paplašināt lauksaimniecībā izmantojamās platības, un tiek investēts speciālā zemes apstrādes tehnikā, ar ko tīrumus var ierīkot un apkopt bez aršanas, tādējādi saglabājot virspusē auglīgo zemes slāni, kas šeit ir vien 15 centimetri. Ir izveidotas ražošanas telpas ar modernu kaldi graudaugu žāvēšanai un dzirnavas, kurās maļ tikai glutēnu nesaturošus produktus, kā arī iegādātas citas pārstrādes iekārtas. Domājot par nākotni, Signe nebaidās sapņot un ar laiku saimniecībā cer izveidot plašu degustāciju zāli tūristu uzņemšanai un terasi, kur regulāri rīkot vēlās brokastis ar izsmalcinātiem ēdieniem ikvienam, kam tādas sakārojas.

AMATAS NOVADS

SIA “Gusts Apinis”

“Cimbuļu”,
Skujenes pagasts,
Amatas novads

+371 29208644
info@gustsapinis.lv
<http://gustsapinis.lv/>

APES NOVADS

Ape ir neliela, jauka pilsētiņa Latvijas ziemeļaustrumos, ļaudis šeit bauda dzīvi, novadā notiek radoša un aktīva kultūras dzīve, tiek organizēti dažādi pasākumi. Apes pievārtē, “Kastaņu” mājās radoši darbojas floriste Dina Semjonova, kura gatavo vienus no pieprasītākajiem daiļdarbiem novadā. Viņa ar patiesu prieku un rūpību veic svētku noformēšanu, kāzu un citu pasākumu dekorēšanu. Floristes izdomas bagātītie vides dekori ik sezonu priecē Apes iedzīvotājus un viesus, un vērojot novada lielāko sarīkojumu rotājumus, jūtams izsmalcinātas estētikas piesitiens. Dina savā būtībā ir pieticīga un nemēdz daudz dižoties, bet viņas darbi runā paši - Dina talantu ievērojuši arī apkārtējo novadu ļaudis, un darba paliek aizvien vairāk.

Senāk Dinai Apē bijis ziedu veikaliņš, taču tajā strādājot, radošajām nodarbēm nav atlicis laika, un viņa šo rūpalu izbeigusi. Kādā brīdī devusies meklēt laimi ārzemēs, bet ātri vien atgriezusies un pievērsusies savam aicinājumam, turpinājusi mācīties floristiku. Atminoties savu pieredzi, Dina secina, ka arī reģionos ir ko darīt, vajagot tikai atrast savu nišu, to kas patīk, padodas un citiem ir vajadzīgs.

Dina aizrautīgi apgūst arodu, ir jau iegūts floristikas “zeļļa” diploms un iesākts ceļš uz meistara titulu. Viņa regulāri apmeklē dažādus kursus un apmācības, tā topošā meistare pilnveidojas pati un pēc tam jauniegūtās zināšanas nodod tālāk Apes tautas nama floristikas domubiedru grupiņā. Šopavasār Dina skaistie darbi bija redzami nozares lielākajā izstādē “Laiks pavasarim”, Ķīpsalā. Viņai ir sapnis par savu darbnīcu blakus mājām, lai ir vieta, kur izpausies, glabāt darbus un materiālus, kā arī rīkot nodarbības citiem, un uzņemt tūristus.

Dinai patīk, ka nozare visu laiku attīstās, nāk jaunas tendences, jauni materiāli un tehnikas. Tas neļauj ieslīgt pašapmierinātībā un liek nemītīgi mācīties, arī dažādie pasūtījumi ir nemītīgs izaicinājums. No malas skatoties, skaistajam darbam ir arī sava garoza - tas prasa laiku un ļoti lielu pacietību. Tomēr Dina ir pārliecības pilna, ka tikai darot var kaut ko sasniegt.

Dina Semjonova

“Kastaņi”,
Apes pagasts,
Apes novads

+371 29418243
dina.semjonova@inbox.lv

Beverīnas novadā, Abula upes ielejas ainava iedvesmo daudzus, arī novadnieci Ingu Loginu, kura rada sirdsiltu mākslu. Viņa filcē, veido vilnas aplikācijas, glezno, nodarbojas ar dekupāžu un vada meistardarbnīcas gan Valmierā, jauniešu centrā “Vinda”, gan tūristiem, kas ierodas viņas darbnīcā Brenguļu pagastā.

Jau kopš bērnības Inga bijusi radoša un izmēģinājusi dažādas nodarbes, līdz kādā nometnē pirms deviņiem gadiem iepazīna filcēšanu. “Kad es redzēju, ka no vienkārša vates pikuča var uztaisīt reālu materiālu, kas turas kopā, tas mani izbrīnīja un uzrunāja,” atminas Inga. Ingai filcs patīk, jo tas var būt reizē māksliniecisks un funkcionāls, turklāt arī veselīgs materiāls. Jau senatnē cilvēki no aukstuma glābušies, tinoties filcā.

Nu jau arī Ingas talantīgajās rokās vilna pārtop neizsakāmi krāšņos mākslas darbos. Viņa gatavo greznas čības, kurpes, zābakus, pirts cepures un citus aksesuārus. Darbiem raksturīgas apbrīnojami precīzas formas, katrs zābaks un cimds cieši pieguļ, bet pati pamanāmākā iezīme ir krāsu izvēle un smalki filcētie zīmējumi. Ingas darinājumos atturīgie toņi brīnišķīgi saskan ar dzīvespriecīgi košajiem akcentiem.

Piedāvājumā esošos “Login Wool” filcētos vilnas izstrādājumus var iegādāties tirdziņos un arī tiešsaistē, taču Inga pieņem arī individuālus pasūtījumus, radot ko pavisam īpašu. Māksliniece nebūstas realizēt pat pārdrošākās klientu fantāzijas, un līdz šim tikusi galā ar visiem izaicinājumiem.

Inga vislielāko gandarījumu gūst brīdī, kad klienti novērtē viņas darbu - katrs labais vārds dod paveiktajam papildus pievienoto vērtību. Citiem, kuri vēlas sevi radoši izaicināt, Inga iesaka pilnveidoties jomā, kas pašus aizrauj. “Jādara tas, kas patīk un padodas, darīt tikai darīšanas pēc, tikai tādēļ, ka citiem sanāk tā nopelnīt, tas neiet cauri. Ja darbā neieliksi sirdi un dvēseli, tad arī nekas neizdosies,” saka Inga un piebilst, ka cilvēki jūtot, vai darbā ir mīlestība, vai nav. Bez mīlestības nekas nenotiekot.

BEVERĪNAS NOVADS

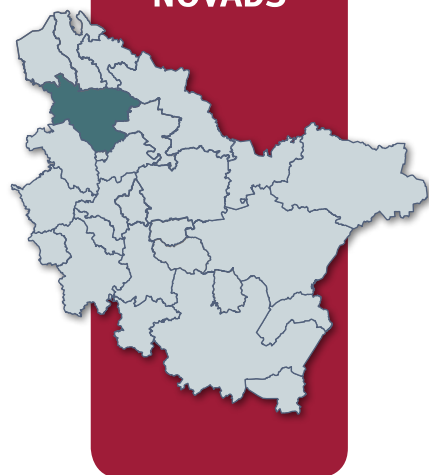
Inga Logina

“Rozītes”,
Brenguļu pagasts,
Beverīnas novads

+371 28446697
loginwool@beverina.lv
www.idejugalarija.weebly.com

BURTNIEKU NOVADS

SIA "Valdeko"

Valmieras pagasts,
Burtnieku novads

+371 64233721
valdeko@valdeko.lv
www.valdeko.lv

Latvijas kartē Burtnieku ezeru var ātri ieraudzīt, jo tas ir viens no lielākajiem Vidzemes ezeriem, taču, pateicoties Matisonu ģimenes darbam, Burtnieku novads pasaules kartē iezīmēts kā vieta, no kuras nāk BMX sportisti - olimpieši.

Degvielas uzpildes stacija "Valdeko" darbojas no 1994. gada, tajā saimnieko Matisonu ģimene. Vēlēdamies, lai klienti ne tikai savā auto uzpilda degvielu, bet arī nedaudz atpūšas, Matisoni turpat atvērta kafējnīcu un labiekārtoja teritoriju, radot vietu, kuru labprāt apmeklē cilvēki no tuvākas un tālākas apkārtnes.

Šobrīd "Valdeko" iespējams ne tikai garšīgi paēst, nopirkt veikalā pārtikas un auto preces un nomazgāt mašīnu, bet pieejamas arī dažādas izklaides bērniem. Ja klienti vēlas piedzīvot ko vairāk, blakus ir atpūtas komplekss "Avoti", kur, kā Jānis Matisons saka, tiekot ieguldīta visa "Valdeko" nopelnītā nauda. "Avotos" ir gan ekskluzīvas naktsmītnes un svinību telpas, gan tenisa korti, golfs, minigolfs, klinšu kāpšanas siena un citas izklaides. Nebūs pārspīlēti teikts, ka tieši "Avotu" velo trasē izauguši Latvijas izcilākie BMX sportisti.

Vietējai sabiedrībai nozīmīgi ir uzņēmuma rīkote bezmaksas pasākumi "Valdeko ziema" un "Valdeko vasara" - dažādu sporta spēļu turnīri bērniem un jauniešiem, kā arī citi pasākumi ģimenēm.

"Viss nav jādara pašam, bet jānodod tā rokās, kurš to dara profesionāli un ar ilgstošu pieredzi, lai piedāvātu savam klientam vislabāko, kas iespējams. Mūsdienu panākumu atslēga ir spēja sadarboties ar citiem, papildinot vienu otru piedāvājumu," saka Jānis, tāpēc degvielas tirdzniecība nodota SIA "Neste Latvija", savukārt automazgātavas telpas iznomātas uzņēmējam, kas specializējas šajā jomā.

Uzņēmumā nodarbināti 25 cilvēki, gada apgrozījums pārsniedz 2 miljonus eiro. Jānim ir prieks par neskaitāmajiem viesiem, kas novērtējuši viņa ģimenes un komandas darbu. Arī darbiniekiem tiekot teikts, ka algu maksā klienti, ne viņš. Jānis arī piebilst, ka priecājas, ka viņa komanda piedāvā radošas idejas, kā pakalpojumus uzlabot, un nebaidās tās arī īstenot. Par izaicinājumiem runājot, Jānis uzsver, ka jebkura krīze ir labs brīdis paskatīties uz uzņēmumu un saprast, kas ir rentabls, kas ne, lieko atmest, nezaudējot galveno dzīves moto: "Radīt kaut ko, kas paliks vēl pēc tevis kā vērtība."

Cēsis ir viena no tūristu iecienītākajām Vidzemes pilsētām, šeit no tuvas un tālas apkārtnes brauc gan lūkot Livonijas ordeņa pili un vecpilsētu, gan apmeklēt dažādus festivālus. Pilsētas apstādījumus ik gadu cēsnieku un viesu priekam grezno z/s “Kliģeni” izaudzētais.

Tagadējā “Kliģenu” teritorijā dārzniecība ir atradusies jau pirmās brīvās Latvijas laikos, savukārt Aleksandrs Raubiško te strādā no 1974. gada. Kad tika piedāvāts to privatizēt, Raubiško ģimene nolēma uzņemties risku un piepildīt sapni par savu dārzniecību, ko šobrīd plecu pie pleca īsteno ģimene jau vairākās paaudzēs.

Kopš tā laika dārzniecībā notikušas milzīgas pārmaiņas: modernās siltumnīcās ar kopējo platību 4 ha aug tomāti, garie gurķi un dažādi krāšņi puķu stādi. Lielākā daļa dārzenu (aptuveni 450 t gadā) tiek realizēta ar Baltijas dārzenu kooperatīva palīdzību, tie nopērkami “Rimi”, “Maxima”, “Top” un citos veikalos.

Dārzniecība ar savu izaudzēto ražu atbalsta dažādus pasākumus, piemēram, bērnu nometnes, pārprodukcijas gadījumos dārzenus ne tikai tirgo par ļoti draudzīgām cenām, bet arī dāvina pensionātiem un skolām.

Savukārt siltumnīcās rosība notiek visu gadu – tiek uzziudinātas pavasara puķes, audzēti dažādi dobēm un ziedu kastēm paredzēti stādi. Blakus dārzniecībai ir tirdzniecības zāle, kur iespējams iegādāties gan dārzenus, gan puķu stādus un ziedu kompozīcijas. Klientu ik gadu kļūst arvien vairāk, tādēļ nākotnē saimnieks plāno tirdzniecības vietu paplašināt, izveidojot nelielu veikalu, kur pieejams viss dārzam nepieciešamais.

Aleksandra jaunības dienu sapnis par tādām siltumnīcām kā ārzemēs piepildās. Viņš saka: “Nekad nevajag nospraust mazākus mērķus, kā vari izpildīt, labāk, lai sapņi ir pārdrošāki, tad var iet uz priekšu.” Saimniecībai joprojām ir tālejoši un ambiciozi plāni - pārbūvēt ziedu siltumnīcu un paplašināt dārzenu audzēšanas platības.

“Kliģenos” strādā apmēram 70 darbinieku. Aleksandrs uzsver, ka katru dienu jāsaka viņiem paldies, jo bez zinošu profesionāļu komandas dārzniecībā nekas nenotiktu. Tāpat katru gadu iespēju robežās tiek investēts darba vides uzlabošanā, tādējādi atvieglot visnotaļ smago darbu.

CĒSU NOVADS

z/s “Kliģeni”

Ābolu iela 12, Cēsis,
Cēsu novads

+371 64122108;
+371 28350015
info@darznieks
www.darznieks.lv

CESVAINES NOVADS

z/s "Jaunspieķi"

"Jaunspieķi",
Cesvaines pagasts,
Cesvaines novads

+371 29494288
jaunspieki@inbox.lv

Cesvainē, Sūlas upes ielokā slejas novada krāšņākais simbols – Cesvaines pils. Kā grezns mākslas darbs tā rotā pastkartes un arī z/s "Jaunspieķi" medus burciņas.

Cesvaines meža ielokā, gleznainajos pakalnos tikpat čakli kā pašu bites saimnieko Jānis Puriņš ar dzīvesbiedri Vegu Spalviņu. Bioloģiskā saimniecība "Jaunspieķi" ir dibināta 1992. gadā tagadējā saimnieka vecvecāku mājās. Jānis un Vega viennozīmīgi ir biškopības lietpratēji, kuri pašu spēkiem savās dravās apkopj ap 300 bišu saimju, vasaras sezonā šis skaits krietni pieaug. Abi saimnieko gudri un ar patiesu cieņu pret bitēm, izmantojot teju visu, ko saimes saražo. Papildus aptuveni 10 tonnām medus, ziedputekšņiem, bišu maizei un citiem tradicionālajiem biškopības produktiem, abi kopīgi audzē arī bišu mātes, kas šajā jomā padarījis viņu saimniecību par zināmāko Latvijā. Tas ir sarežģīts, laikietilpīgs un arī nozīmīgs darbs, jo neviena biškopības saimniecība nevar iztikt bez ģenētiskā materiāla uzlabošanas. Izaudzētās bišu mātes visbiežāk jaunajiem saimniekiem tiek nosūtītas ar pasta starpniecību. Nepieciešama nepilna diennakts, lai pa pastu bišu māte nonāktu jebkurā Latvijas vietā.

Jānis Puriņš ir Latvijas Biškopības biedrības Madonas nodaļas vadītājs, bieži rīko seminārus un piedāvā prakses vietas jaunajiem biteniekiem. Lai palīdzētu kolēģiem, Jānis pirms pieciem gadiem Madonā atvēris biškopības produktu un piederumu veikalu "Bitenieks". Tajā nopērkami labākie un kvalitatīvākie piederumi un produkti, kas vispār iegādājami Latvijā, savukārt to, ko nav iespējams nopirkt, saimnieki pagatavo paši. Z/s "Jaunspieķi" produkciju var iegādāties gan pašu veikalā, gan citos veikalos visā Vidzemē. Ziemā Jānis laiku velta dažāda dizaina vaska sveču liešanai.

Jānis biškopību redz kā perspektīvu nozari, jo biškopju skaits arvien pieaug, bet eksporta tirgum medus pat pietrūkst. Viņš piebilst, ka vajag tikai pārdomātu biznesa plānu un jārēķinās ar ļoti regulāru un mērķtiecīgu darbu, kam reizē jābūt arī hobijam un dzīvesveidam.

"Manuprāt, galvenais ir radīt ko dzīvotspējīgu, kas gan saimniecībai, gan klientiem dod kādu labumu," saka Jānis.

Šķiet, Ērgļu novadam, kā agrāk, tā arī mūsdienās, piemīt kas īpašs, kas piesaista un iedvesmo radošas personības. Starp pakaltniem, kādas ozolu alejas malā savas unikālās idejas īsteno Mārcis Feldbergs, “Laipni lūdzam Vidzemes augstienes skaistākajā novadā - Ērgļu novadā!”, sagaidot viesus, saka “Tiltiņu” saimnieks.

Mārcis 2004. gadā no galvaspilsētas uz Ērgļiem devies ar lielām ambīcijām un iecerēm. Lai arī trūcis kompetences lauku tūrismā un finansiālo līdzekļu, ar savu milzu gribasspēku, ideju pārpilnību un trako radošumu viņš panācis ļoti daudz.

Šobrīd “Tiltiņu” ievērojamākais objekts ir “Kandžas laboratorija”, kur tiek sagaidīti tūristi un viņiem priekšā celti brūvējumi no saimniecībā savāktā. Laboratorija darbojas jau trešo sezonu. Gadā tiek uzņemti līdz pat 1000 apmeklētāju, bet Mārcis piebilst, ka šodien būtu būvējis to trīsreiz lielāku. Laboratorijā iespējams iepazīt dzēriena tapšanas procesu un baudīt dažādās garšas. Saimnieks saka, ka viņš tirgo nevis dzērienus, bet labas emocijas.

Saimniecības 14 hektāros Mārcis ierīkojis aizraujošas nodarbes dažādām gaumēm. Meža brīvdabas kino viesi labprāt skatās filmas, kā arī, svinot savus svētkus, uz ekrāna vēro fotogrāfijas. Turpat pie meža uzcelta pirtiņa un radošā nojume, kurā iespējams iemācīties dažādas praktiskas lietas - sveču liešanu, ziepju vārīšanu un rotu gatavošanu. Teritorijā notiek arī komandu saliedēšanas, sporta un atpūtas pasākumi. Mārcis ar pārliecību saka, ka, ja nepieciešams, viesus var nodarbināt visu dienu.

Viena no šķietami pārdrošākajām idejām ir Latvijā vienīgais “Ērču un karūsu ķeršanas čempionāts”, kurā apmeklētājus atraktīvā veidā izglīto par ērcēm - kur tās visbiežāk sastopamas un kā no tām izvairīties. Līdzīgā tematikā top taka “Drošais mežs”, ar kuras palīdzību bērni tiks mācīti par iespējamām briesmām mežā.

Mārcis aicina arī citus novadniekus nodarboties ar tūrismu, paplašināt piedāvājumu: “Galvenais nenobīties, ticēt savai lietai, ko gribi darīt, neklausīties skauģu runās un iet tik priekšu. Es domāju, ka laukos iespēju ir ļoti daudz un uzskatu, ka nav svarīgi, kur tu dzīvo, bet ir svarīgi, ko tu dari, jo es šo pašu lietu varētu darīt jebkurā citā vietā, un tas būtu tikpat interesanti un saistoši.”

ĒRĻU NOVADS

SIA “K Laboratorija”

“Tiltiņi”, Sidrabīņu ciems,
Sausnējas pagasts,
Ērgļu novads

+371 28330027
marcis.feldbergs@
gmail.com
www.facebook.com/
kandzaslaboratorija/

GULBENES NOVADS

SIA "Latvijas pusdārgakmeņi"

"Stalji",
Litenes pagasts,
Gulbenes novads

+371 26684985
+371 25132372

latvijaspusdargakmeni@
gmail.com

www.latvijaspusdargakmeni.lv

Par Latvijas lielāko vērtību ierasts uzskatīt mežus, lauksaimniecības zemi un arī ūdens resursus, bet, kā irzādās, starp vienkāršiem laukakmeņiem, kas parasti ir traucēklis zemniekiem, var slēpties vērtīgs materiāls. Gulbenes novada, Litenes pagastā Ainis un Anita Vorobjevi dibinājuši uzņēmumu SIA "Latvijas pusdārgakmeņi". Viņi Latvijas teritorijā meklē ahātus, jašmu, unakītus un citus pusdārgakmeņus un savā darbnīcā no tiem izgatavo rotas, un vada izglītojošas meistarklases.

Ainim darbnīcā uz plaukta stāv divi neapstrādāti Latvijas pusdārgakmeņi. Kā saka pats meistars: "Tie mani noturēja Latvijā". Viņš neslēpj, ka pēc darba zaudēšanas plānojis pamest Latviju, lai brauktu uz Skandināviju meklēt dārgakmeņus. Pa ziemu mācoties, kādi izskatās neapstrādāti dārgakmeņi, sapratis, ka daudz līdzīga redzējis tepat Latvijā. Pirms prombraukšanas Ainis sevi izaicinājis, proti, ja nedēļas laikā Latvijā kaut ko vērtīgu atradis, tad paliks dzimtenē. Galu galā mūsu zemi esot šķērsojis tas pats ledājs, kas Norvēģijū. "Visam, kas ir tur, jābūt arī šeit," toreiz nodomājis Ainis. Jau pirmajā dienā kaļķakmeņi viņš atradis ahātu, pēcāk jašmu. Tā arī palicis Latvijā.

Šobrīd, pateicoties Vorobjevu degsmei un Gulbenes pašvaldības grantu konkursā saņemtajam finansējumam, Litenes muižas mūra palīgēkā ierikota publiski pieejama darbnīca, kurā notiek gan ikdienas darbs, gan pusdārgakmeņu apstrādes procesa paraugdemonstrējumi un izzinošas ekskursijas. Pusedārgakmeņi ar savu blīvumu, krāsu un citām fizikālajām iezīmēm ir īpaši, taču patiesi vērtīgi tie kļūst apstrādājot - skaldot, veidojot to formu un slīpējot. "Latvijas pusdārgakmeņi" ir unikāls uzņēmums, kas kļuvis par novada vizītkarti un vienu no populārākajām tūristu pieturvietām Gulbenes novadā.

Ienākot darbnīcā, var šķist, ka pusdārgakmeņi ir visur, tomēr tos jāprot ieraudzīt. Visbiežāk, meklējot kopā pat 20 cilvēku grupā, tikai dažiem paveicas atrast ko vērtīgu. Liela nozīme ir arī veiksmei, jo, piemēram, Ainis reiz atradis neapstrādātu jašmu pašā Gulbenes centrā!

Aiņa gatavotās rotas var iegādāties internetā un darbnīcā Litenē. Meistars realizē arī individuālus pasūtījumus. Viņa gatavotās rotas ir autentiskas, to iegūšanā un apstrādāvēltīts ilgš un rūpīgs darbs, tādēļ par saviem klientiem Ainis sauc cilvēkus, kuri vēlas istas rotas ar vērtību.

Jaunpiebalga ir novads ar senām amatniecības tradīcijām, kur arī mūsdienās ir dzīva tautas lietišķā māksla un mājamatniecība. Gluži kā senāk, arī tagad šeit apstrādā koku, veido mālu, auž un darina dažādus rokdarbus. Savu arodu izkopusi arī enerģiskā un dzīvespriecīgā novadniece Velta Pētersone.

Velta gatavo skaistus un praktiskus pinumus no meldriem - cības, trauku paliktņus, maciņus un dažādus dekorus, bet viņas meistartīķis ir cepures. Savu aizraušanos viņa sāka jau 1992. gadā, kad Rīgā, Tautas lietišķās mākslas studijā "Tīne" iemācījās pīt no kļūgām. Smalko meldru pīšanas mākslu Velta apguva nedaudz vēlāk, un tā kļuva par viņas sirdsdarbu. Negaidot lielu atsaucību, pirmajā tirdziņā Velta piedalījās ar piecām pašas veikto roku darinātām cepurēm, un tās visas tika nopirktas. Tā bija spēcīga iedvesma turpināt.

Kad Velta aizgāja pensijā, viņa no lielpilsētas kņadas pārcēlās uz dzīvi Jaunpiebalgā. Gadiem ejot, Veltas dzīvesspars nav mazinājies, un brīvais laiks tiek aizpildīts ar aktīvu dalību novada sociālajā dzīvē un vaļasprieku, kas nu jau ir viņas neatņemama ikdienas sastāvdaļa. Gada laikā Velta darina 20 līdz 40 cepures un lielu apjomu citu pinumu, ko pati arī tirgo ikgadējā Brīvdabas muzeja amatnieku tirgū, kā arī pārdod individuāliem klientiem un rāda dažādās izstādēs. Joprojām Veltas pinumi ir ļoti pieprasīti, un viss ziemā sagatavotais parasti tiek izpirkts, nesagaidot pat vasaras saulgriežus. Pinumus īpaši iecienījuši ārzemju tūristi, kuri augstu vērtē roku darbu. Šādi Velta gadā varot nopelnīt papildus ienākumus apmēram trīs pensiju apmērā.

Veltas darba spars, apņēmība un entuziasms ir apbrīnojams. Viņa visu dara pati, sākot ar materiāla iegūvi, līdz gatavam un tautāmam gala rezultātam. Velta ir mācījusi meldru pīšanu arī citiem, bet tieši vākšana un sagatavošana daudzus attur no šī amata. Lai būtu materiāls, ar ko strādāt, ir jābrauc uz Gauju vai jūru. Jābrien ūdenī, tas jāsavāc, pēc tam jātīra, jāšķiro, jāsien buntēs, jāžāvē, un tas viss jāpaspēj vasaras pirmajā pusē, kamēr meldri ir mīksti. Motivāciju amatniece rod darītprīekā. "Man vienkārši patīk. Ja pinumi krātos un tos nepirktu, tad es nestrādātu. Kamēr varu, vākšu un strādāšu," apņēmīgi noteic Velta Pētersone.

JAUNPIEBALGAS NOVADS

Velta Pētersone

Jaunpiebalgas novads

+371 28615129

veltapetersone@inbox.lv

KOCĒNU NOVADS

z/s "Kaņepītes"

"Kaņepītes",
Kocēnu pagasts,
Kocēnu novads

+37128615485
kanepites@gmail.com
www.kanepites.lv

Kocēnu novadā, netālu no teikām apvītā Zilākalna atrodas bioloģiskā zemnieku saimniecība "Kaņepītes". Šeit Dita un Guntars Antoniji ar ģimeni apsaimnieko 220 ha aramzemes, kurā sēj labību un to arī pārstrādā.

Saimniecība dibināta 1992. gadā un teju 15 gadus ir bioloģiski sertificēta. Kā stāsta saimnieki, "Kaņepīšu" tīrumos nekad nav lietoti ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi vai mākslīgais mēslojums. Ar tādu pārliecību viņi arī dzīvo, jo saimniekošanas pieredze rāda, ka pārdomāta bioloģiskā lauksaimniecība nenoplicina zemi un ir ilgtspējīgāka. Šādi saimniekojot, ražas ir ievērojami zemākas nekā konvencionālajos laukos, bet kvalitatīvs produkts maksā vairāk, un pārdošanas cena ir augstāka.

Dita atzīmē, ka sākumā Latvijā nevienam nevajadzēja bioloģiskos graudus, tādēļ teju visu ražu pārdeva uz citām valstīm. Vēloties pozitīvas pārmaiņas, no "Kaņepītēs" izaudzētajiem graudiem vietējam tirgum saimnieki sāka paši ražot savus produktus – auzu pārslas un kviešu miltus. Lai to paveiktu, Guntars ar savām meistarīgajām rokām atjaunoja lietotas, savulaik ārzemēs iegādātas graudu pārstrādes iekārtas. Savā īpašumā esošas dzirnavas ļāvušas pārstrādes procesam pieiet radoši, tāpēc ar laiku Latvijas tirgum tapa vairāki inovatīvi produkti, kas šobrīd jau stabili iekarojuši savu vietu. Šobrīd veikalos var atrast teju 30 veselīgus graudaugu izstrādājumus, dažādus miltus, putrainimus un citus produktus. Pamanījuši vairāku "Kaņepīšu" izstrādājumu panākumus, līdzīgus sākuši ražot arī lielie Latvijas graudu pārstrādes uzņēmumi.

Saimniecībā ir sava bioloģiski sertificēta kalte un glabāšanas telpas, lobītāji, dzirnavas un citas iekārtas, kas ļauj veikt pilnu ražošanas ciklu, sākot ar sēklas atlasīšanu un zemes apstrādi, līdz pārstrādei un izvadīšanai pa veikaliem. Individuāli pasūtījumi tiek sūtīti arī uz ārzemēm, kā arī "Kaņepīšu" miltus par labiem atzinušas arī vairākas konditorejas un maiznīcas. Virknei pircēju produkcija kļuvusi par iecienītu, pateicoties tieši saimnieku pārdošajām idejām, kā arī mārketinga aktivitātēm un produktu popularizēšanai sociālajos medijos, par ko rūpi tur Dita. Savukārt Guntars var lepoties ar īstu meistarā talantu, visu nesen būvēto cēlis viņš pats. Saimnieki atzīst, ka bioloģiskā lauksaimniecība ir dzīvesveids, un viņi mīl to, ko dara. "Kas motivē? Darbs motivē. Laukos ir tā, ka apstājoties liekas, ka garlaicīgi paliek", ar smaidu sejā saka Guntars.

Līgatne ir sens papīrfabrikas ciemats pie Gaujas, smilšakmens atsegumu ieskaits, vecu, dabisku mežu pašā vidū - tas ir tūristu iecienīts galamēklis, kādu otru Latvijā neatrast.

Šeit, Gaujas Nacionālā parka (GNP) sirdī atrodas arī Līgatnes dabas takas, kur, cik vien iespējams dabiskos apstākļos, vērojami Latvijas mežos sastopamie dzīvnieki - aļņi, lapsas, mežacūkas un daudzi citi. Dabas takās mīt arī, iespējams, populārākie Latvijas lāči, kas dienas pavada rotaļīgi, izklaidējot sevi un skatītājus. Gar dzīvnieku voljēriem pa ainavisko apvidu ved laipas un labiekārtoti meža celiņi.

Dabas takas iecienījušas ģimenes ar bērniem, kā arī skolēnu un tūristu ekskursiju grupas. Līgatnes dabas taku vadītāja Inta Lange pauž, ka šī ir brīnišķīga vieta, lai izrautos no pilsētas burzmas. Taku kopējais garums ir 4 kilometri, un pat ar tūkstoš apmeklētājiem dienā joprojām var sajūst dabiskā meža harmoniju. Šeit ierīkotas arī piknika vietas, bērnu rotaļu laukumi, un populārs dabas taku elements ir Cepurīšu kalna skatu tornis ar elpu aizraujošu ainavu.

Par Līgatnes dabas taku galveno misiju un vērtību izvēlēta vides izglītība. "Jo vairāk pazīst, jo vairāk spēj iemīlēt un pasargāt," saka Inta. Dabas takās regulāri notiek dažādi tematiski izglītojoši pasākumi, mācot apmeklētājus par norisēm dabā.

Gaujas senleņķī Līgatnes dabas takas pirms vairāk nekā 40 gadiem dibināja pirmais GNP direktors Gunārs Skriba. Sākotnēji šeit izveidoja staltbriežu audzētavu, taču, pamanot, ka vietu iecienījuši vietējie iedzīvotāji, tika izveidoti celiņi. Ar laiku ainaviskajā vietā uzradās arvien vairāk dažādu apstākļu dēļ pamesti, ievainoti, pieradināti dzīvnieki vai to mazuļi. Apmeklētāji ļoti novērtēja iespēju novērot dzīvniekus pa pusei savvaļas apstākļos.

Šobrīd dabas takās mīt 18 dažādu sugu zīdītāji un putni. Tomēr Inta Lange uzsver, ka šeit nav patversme, jo liela daļa no vairāk nekā 50 iemītniekiem ir dzimuši nebrīvē. Viņa aicina savvaļā dzīvnieku mazuļus neaiztikt, jo visticamāk viņu vecāki uzturas turpat netālu, un "glābšana" tiem nav nepieciešama.

Dabas takas gadā apmeklē apmēram 60 tūkstoši cilvēku, un šim skaitam ir tendence pieaugt. Līgatnes dabas takās pastāvīgi atjauno infrastruktūru, uzlabo laipas, voljērus un saimniecības ēkas, kā arī strādā pie jaunu tūrisma piedāvājumu veidošanas.

LĪGATNES NOVADS

Līgatnes dabas takas

Līgatnes pagasts,
Līgatnes novads

+371 64153313
+371 28328800
dabastakas@ligatne.lv
www.visitligatne.lv/
ligatnes-dabas-takas

LUBĀNAS NOVADS

Dace Rudzīte

Amatnieku māja,
O. Kalpaka iela 4,
Lubāna, Lubānas novads

+371 29404727
dacerudzite@inbox.lv
www.lubanaspuse.lv/
dacerudzite

Lubāna atrodas netālu no šī novada vārdā nosauktā Latvijas lielākā ezera. Šajā apkārtnē jau akmens laikmetā bija Eiropas mērogā zināma amatniecības apmetne. Arī mūsdienās Lubānā amatnieku centrā notiek rosība, no turienes pasaulē dodas Daces Rudzītes filca cepures - dzīvnieku maskas.

Dace iepriekš strādājusi ar dažādiem materiāliem, līdz beidzot izlēmusi, ka nevar darīt visu reizē, ir jāizvēlas viens materiāls, jāattīsta prasmes konkrētā tehnikā, un tā viņa sāka filcēt. Pamazām Dace apguvusi gan sauso, gan slapjo filcēšanu, tehniku pašmācības ceļā mācījusies internetā, kā arī praktizējusiesursos pie Lietuvas un Ukrainas meistariem. Pirmā cepure - maska bija pasūtījums, un šādas galvassegas, kurām par iedvesmas avotu kalpo savvaļas dzīvnieki, tagad ir viņas atpazīstamākie darbi. Mākslinieces prasīgajās rokās īpaši skaistas ar dažādu krāsu vilnas dzīpariem top mirdzošās dzīvnieku acis, kas izskatās gandrīz kā dzīvas.

Daces darinātās filca cepures nopērkamas Lubānas amatnieku centrā, veikalā "Ciku caku", Vecrīgā, Brīvdabas muzeja un citos lielākajos gadatirgos. Daudzi klienti šos daiļdarbus noskata un pasūta Facebook lapā "Dace's felt hats", tās nēsā ne tikai Latvijā, bet arī Tasmānijā, Ķīnā un Kanādā. Daces klientu vidū ir arī vairāki amatierteātri un deju kolektīvi. Pieprasījums ir lielāks par spēju pasūtījumus izpildīt, cilvēki ir novērtējuši viņas talantu un rūpību, kas tiek ielikts katrā darbā.

Dace ne tikai rada, bet arī māca to darīt citiem entuziastiem meistarklasēs un tūristu grupām, kas viesojas Lubānā. Filcēšana ir papildu ienākumu avots un reizē arī vaļasprieks. Dace atklājusi, ka pastrādāt ar savu iemīloto materiālu gribas vairākas reizes nedēļā. Viņa neatsaka radošiem izaicinājumiem, piemēram, sadarbībā ar mākslinieci Gitu Šmiti ir radīta pirts mēteļu kolekcija, ko varēja aplūkot Rīgā, galerijā "Istaba". Dace sapņo, ka reiz varētu veidot noformējumu kādai teātra izrādei, kur viņa varētu radoši izstrakoties - izmēģināt jaunas lietas un kombinēt dažādus materiālus.

Tirgos pie viņas stenda vienmēr valda jautrība – cilvēki, pielaižot cepures, fotografējas, smejas, un tas pozitīvi uzlādē arī pašu meistari.

Viena no skaistākajām Madonas novada vietām neapšaubāmi ir Kāla ezers. No tā kalnainajiem krastiem paveras elpu aizraujošs skats, kas iekļauts Vestienas aizsargājamo ainavu vidū. Šeit savas radošās idejas īsteno enerģiskais uzņēmējs, SIA “Rezidence” vadītājs Arturs Gailītis. Uzņēmums rīko dažādus privātus un publiskus pasākumus, atpazīstamākais no tiem ir “Vakars uz ezera | Dinner on the lake”.

Pie Kāla ezera jaunais uzņēmējs nonāca nejauši. Pēc desmit Rīgā pavadītiem gadiem dzīvē pienāca lūzumpunkts - tas arī sākotnēji bijis iemesls atgriezties dzimtajā Madonas pusē. Ciemojoties pie draugiem un ieraugot skaisto ainavu, kas pavērusies no ezera krasta, Arturs sapratīs, ka te kaut ko varētu darīt. Tad nu Rīgā gūtā plašā darba pieredze un nerimstošais prāts tika likti lietā, radot unikālu gastronomiskā tūrisma piedāvājumu “Vakars uz ezera”.

Pats Arturs stāsta, ka viņš rada sajūtas – vakariņas uz plosta, peldot pa Kāla ezeru, nav tikai maltīte, bet tas ir piedzīvojums. Vismaz sešu kārtu vakariņas ezera vidū uz plosta gatavo Latvijas labākie pavāri, viesmīļi pasniedz vīnziņu piemeklētus dzērienus, arfas spēles pavadījumā var baudīt pirmatnīgi skaisto dabu.

Kad Arturs ķērās pie pārdrošās idejas īstenošanas, skeptiķu netrūka, tomēr Artura komanda viņam noticeja, un arī pašvaldība biznesa ideju konkursā “Madona var labāk” piešķīra daļu līdzfinansējuma. Viss izdevās, un otrajā sezonā ir iepļānoti 14 pasākumi. Par “Vakaru uz ezera” sajūsmā ir arī prominenti viesi, kuriem svētki ir ikdiens. Arturu pašu visvairāk priecē, ja klienti novērtē piedzīvoto un ierodas atkārtoti.

Radošais uzņēmējs uzsver, ka, lai kaut ko sasniegtu, nedrīkst apstāties, ir nepārtraukti jāattīstās. Tāpēc tiek jau domāts par savu īpašumu pie Kāla ezera, lai arī tur varētu īstenot dažādas ieceres, kā arī tiek sperti solji ārvalstu virzienā un kalta idejas par pasākumiem arī ziemas periodā.

Arturs novērtē iespēju pārpilnību reģionos: viņš ar savu uzņēmumu ir iestājies Madonas biznesa inkubatorā un cenšas izmantot visas jaunajiem uzņēmējiem sniegtās iespējas. “Ideja bez darīšanas nav nekā vērtā,” teic Arturs. Viņam par ideju trūkumu nav pamata sūdzēties. Pats saka – visām esot potenciāls īstenoties, bet ir vajadzīga gribēšana strādāt un arī istā situācija.

MADONAS NOVADS

SIA “Rezidence”

Juriskā adrese:
Kalna iela 37-1,
Madona, Madonas novads

+371 26313346
arturs@viedi.org
www.viedi.org/
vakars-uz-ezera

MAZSALACAS NOVADS

SIA "Margold"

Parka iela 5-12,
Mazsalaca,
Mazsalacas novads

+371 29135798
margold-sia@inbox.lv
www.margold.lv

Mazsalacas novadam cauri plūst gleznainā un laivotāju iecienītā Salaca. Lejpus Mazsalacas pilsētai ir viens no skaistākajiem upes posmiem ar klintīm un alām. Turpat netālu, Skaņkalnes pagasta „Teikās”, ar nākotnes sapni par paša būvētu kempingu Salacas krastā Didzis Reingolds vada savu amatniecības uzņēmumu SIA „Margold”. Sākumā ražojis palešu dēļišus, bet drīz sapratis, ka aizraujošāk un ienesīgāk ir strādāt ar individuāliem pasūtījumiem.

Didzis ir radošs un neatlaidīgs. Viņš nebaidās no izaicinājumiem un aizvien ir gatavs izmēģināt radīt ko jaunu un atšķirīgu. Tā, īstenojot savas idejas un klientu vēlmes, uzņēmums šobrīd piedāvā izgatavot dažādus rotaļu laukumus, šūpoles, smilšu kastes bērniem, interjera elementus no antikā koka, dārza mēbeles, dārza mājiņas, kā arī daudz ko citu.

Pieprasītākie „Margold” produkti ir bērnu rotaļu laukumi dažādās komplektācijās - ar šūpolēm, slidkalniņiem, smilšu kastēm, rāpšanās un virvju sienām. Konstruktijas ir no biežām brusām un dēļiem, tās ir stabilas, izturīgas un krāsainas. Didzis uzsver, ka rotaļu laukumu izgatavošana ir laikietilpīga un prasa īpašu uzmanību, lai bērniem būtu ērti un droši.

Pats meistars ir aizrāvēis ar unikālu interjera priekšmetu un mēbeļu gatavošanu no antikā koka. Autentiskā kokmateriāla dēļ katrs priekšmets ir neatkārtojams, tam ir sava smarža un izskats. Arī klientiem ir liela interese par šādām sena izskata lietām.

Kā stāsta Didzis, šobrīd jau klienti paši viņu atrod, bet liela nozīme esot reklāmai. Tādēļ „Margold” uztur aktīvus sociālo tīklu kontus Facebook un Instagram, regulāri publicējot fotogrāfijas ar saviem izstrādājumiem. Tāpat ir izveidota arī mājaslapa, kurā var apskatīt uzņēmuma portfolio. Tomēr sākumā neesot bijis viegli atrast noietu produkcijai. Jaunajiem uzņēmējiem Didzis iesaka nepadoties un sevi pierādīt: “Jāmēģina ražot un pārdot, ja pirmajā brīdī nesanāk, nevar atnest ar roku! Vajag vairāk reklamēt, parādīt un pierādīt gan sev, gan cilvēkiem, ka produkts ir labs un kvalitatīvs.”

Naukšēnu novadā aug ozols, kas pētnieka Gunta Eniņa grāmatā “100 dižākie un svētākie” aprakstīts kā Latvijas skaistākais ozols. Tikpat varenus un spēcīgus pamatus savai saimniecībai likuši “Tiltgaļu” saimnieki – nu jau ganāmpulka apmērs sasniedzis teju 300 piena liellopu, un top jauns, moderns fermas komplekss.

“Tiltgaļos” saimnieko Māris un Sandra Boši ar ģimeni. Zemnieku apņēmību un vēlmi strādāt apliecina tas, ka viņi bija pirmie, kuri Naukšēnos no kolhoza atguva savu zemi. Savu attīstību viņi sāka lēnām un izmēģināja dažādas nozares, līdz nonāca pie piena lopkopības. Pirmā kūts tika būvēta 34 govīm. Tolaik audzēja Latvijas brūnās govīs, bet, vetārstu mudināti, saimnieki pārgāja uz šai nozarei speciāli selekcionētu liellopu šķirni - Holšteinas melnraibajām. Sandra ganāmpulkam izmanto tikai labāko ģenētisko materiālu. Katrs jaundzimušais teliņš saimniecei ir liels notikums, un, neskatoties uz dzīvnieku skaitu, katrai govij joprojām tiek dots savs vārds.

Gadiem ritot, pieauga ganāmpulks, un vairākkārt tika paplašināta esošā ferma, līdz radās vajadzība pēc jaunām, vēl lielākām telpām. 2017. gadā tika īstenots Lauku atbalsta dienesta projekts - tika uzcelta ferma 190 govīm un izbūvēta kūtsmēslu krātuve. Pavisam drīz taps arī moderna slaukšanas zāle un nākotnē, iespējams, vēl viena lopu novietne. Māris stāsta, ka pašam ir patīkami skatīties, kā tiek attīstīta saimniecība un sakopta apkārtnē: “Ilgus gadus ir sapņots, ilgus gadus uz to ir iets, un, protams, ir gandarījuma sajūta, ka tik tālu esam tikuši.” Viņš uzskata, ka nemitīgi jāinvestē saimniecībā, jo tikai tā iespējama izaugsme.

Šobrīd pie viņiem strādā deviņi darbinieki, tos notur ne tikai alga, bet arī saimnieku rūpes par darba vidi un kolektīva savstarpējām attiecībām, turklāt sadarbībā ar apkārtējiem zemniekiem tiek rīkoti kopīgi pasākumi. Māris un Sandra rūpējas, lai regulāri tiek atjaunināta lauksaimniecības tehnika, jo ir vieglāk atrast cilvēkus darbam ar jaunām iekārtām.

Saimnieki apzinās, ka nepārtraukti ir darbā, ka ir atbildīgi par strādniekiem, lopiem un saistībām. Motivāciju turpināt viņi rod jaunajā paaudzē. Ir izaudzīnāts dēls un meita, kuriem varēs uzticēt saimniecību.

NAUKŠĒNU NOVADS

z/s “Tiltgaļi”

“Tiltgaļi”,
Naukšēnu pagasts,
Naukšēnu novads

+371 26131265
tiltgaļi@gmail.com

PĀRGAUJAS NOVADS

SIA "Diļļu sēta"

"Svītes",
Stalbe, Stalbes pagasts,
Pārgaujas novads

+371 26459523
dilluseta@gmail.com

Pārgaujas novadā no Braslas līdz Gaujai ik uz soļa ir gan skaisti skati un vietas atpūtai, gan iespējas sekmīgai uzņēmējdarbībai. Stalbes pagastā to apliecina arī jaunais, pašpārliecinātais SIA "Diļļu sēta" saimnieks Kristaps Svīķis. Uzņēmumā ražo paipalu olas, kas tiek realizētas gan Latvijas veikalos, gan arī eksportētas uz ārvalstīm.

Studējot Jelgavā, Latvijas Lauksaimniecības universitātē, Kristaps sapratis, ka vēlas uzsākt pats savu biznesu – grib būt pats sev saimnieks un strādāt pēc saviem noteikumiem. Tolaik aktualitāte bija slieku audzēšana, lai iegūtu biohumusu, tāpēc arī Kristaps plānoja iesaistīties šajā jomā. Taču, dodoties pieredzes apmaiņas vizītēs uz biohumusa saimniecībām, nejauši nonācis kādā fermā, kurā audzēja arī paipalas. Tur Kristaps atskārtis, ka šī nodarbe varētu būt viņam daudz piemērotāka. Izpētījis, kā notiek audzēšana, Kristaps nolēmis radīt savu paipalu olu ražotni. Sācis ar 60 putniem, isā laikā ierīkojot sprostus un izstrādājot ražošanas tehnoloģiju. Šobrīd "Diļļu sētā" ir jau ap 6 tūkstošiem putnu, no kuriem dienā iegūst 3 līdz 5 tūkstošus olu.

Pirms pieciem gadiem Latvijā bija maz saimniecību, kas ražoja paipalu olas, līdz ar to Kristaps varēja veiksmīgi attīstīt savu saimniecību. Tagad ir lielāka konkurence, kas ietekmē cenu, bet tas savukārt mudina domāt par jauniem attīstības plāniem. Jau tagad "Diļļu sēta" daļu produkcijas eksportē uz Angliju, Norvēģiju, Nīderlandi un Īriju – paipalu olām Eiropā ir pieprasījums. Bet ar to Kristapa ambīcijas nenorimst, jo viņam ir plāni par pievienotās vērtības celšanu esošajam produktam. "Uzņēmējdarbībā, ja tu apstājies, tā ir grimšana," saka apņēmīgais uzņēmējs.

Sākumā visgrūtākais esot bijis iegūt tirgotāju uzticību. Tomēr, tiklīdz uzņēmējs spējis pierādīt, ka viņa precī pārē, un ražošanas apjoms ir pietiekams, lai varētu nodrošināt regulāras piegādes, arī citi sadarbības partneri ieinteresējušies. Sākumā piegādes tika veiktas uz maziem eko veikaliņiem, bet nu jau "Diļļu sētas" paipalu olas var atrast arī lielveikalu aukstuma vitrīnās.

Jaunos uzņēmējus Kristaps mudina palikt laukos, ģenerēt idejas un pie tām strādāt. Pats neslēpj, ka ir patriots un lepojas ar savu novadu. "Laukos var nopelnīt, tikai vajag ticēt un gribēt," Kristaps ir pārliecināts.

Priekuļu novads izceļas gan ar unikālu dabu - Liepas Lielo Ellīti, smilšakmens klintīm Gaujas krastā, septiņu avotu ūdenskritumu, gan ar zinātniskiem sasniegumiem lauksaimniecībā. Daudzveidīgajā novada teritorijā Raudas upes krastā Renads Hofmanis ar oriģinālu pieeju veiksmīgi saimnieko teritorijā, kas tradicionālajai lauksaimniecībai nav piemērota. Viņš kopā ar ģimeni kopš 1996. gada foreļu audzētavā z/s "Sillakas" uzņēm viesus, dīķos audzē zivis un aicina atpūties makšķerniekus.

Renads pats ir aizrautīgs makšķernieks un dabas cienītājs, tāpēc, atgūstot senču īpašumus, līcis lietā savas hidrobūvnieka prasmes, lai kopā ar dēlu - zivsaimnieku uzsāktu foreļu audzēšanu. Šobrīd saimniecībā ir seši dīķi, kuros zivis audzē, un vēl seši, kuros notiek komercmakšķerēšana. Viesi paši no dīķa var izvilkt foreles, stores, samus, karpas un citas zivis. Saimniecības personāls lomu sagatavo - notīra, izķidā un kūpina vai iesāla, lai klienti var aizvest mājās jau gatavu produktu vai baudīt to uzreiz turpat. "Sillakas" piedāvā arī naktsmītnes, viesību zāli, lauku pirti un labiekārtotas atpūtas vietas pie dīķiem, šādi ar pārstrādi un tūrismu radot pamatbiznesam papildus pievienoto vērtību.

Saimniecībā ir savs foreļu vaislas bars un inkubators. Audzētava nodrošina sevi un apkārtējos zemniekus ar foreļu mazuļiem. Drīzumā saimniecībā sāks nārstot arī karaliskās un makšķernieku iecienītās stores, kas ikrus sāk nērst apmēram 10-15 gadu vecumā. "Sillakās" storu mammām ir 11 gadi, un Renads cer, ka varbūt jau nākamgad varēs kļūt neatkarīgs no storu mazuļu piegādātājiem.

Renadam lielākais gandarījums ir apmierināts klients. Rūpīgi tiek ievērots atpūtnieku skaits, lai nebūtu burzmas. Vasaras sezonā reizēm ir jāmeklē pieklājīgi atteikt. Domājot par tālāko attīstību, Renada galvenais mērķis nav palielināt apmeklētāju skaitu: "Es uzskatu, ka atpūtnieki nebrauks uz fabriku. Šeit jāmeklē sabalansēt, lai daba neciestu no tā, ko mēs darām, un lai apkārtnē būtu pievilcīga klientiem."

PRIEKUĻU NOVADS

z/s "Sillakas"

"Sillakas",
Liepas pagasts,
Priekuļu novads

+371 29188367
sillakas@inbox.lv
www.sillakas.lv

RAUNAS NOVADS

z/s "Jaun-leviņas"

"Jaun-leviņas",
Raunas pagasts,
Raunas novads

+371 29495146
jaun-ievinas@jaun-ievinas.lv
www.jaun-ievinas.lv

Raunas novads ir vieta ar senu vēsturi, kas dzīvo mūsdienās. Jau trīs gadus Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras "Publisko pakalpojumu gada balva" pasniegta Raunai, kā uzņēmējiem draudzīgākajam mazajam novadam. To apliecina arī daudzi jauni ražojoši uzņēmumi un senas saimniecības. Kā viena no tām jāmin daudznozaru zemnieku saimniecība "Jaun-leviņas", kas ir ista latviešu lauku sēta, ko Rudziņu dzimta kopusi kopš 1840. gada. Šobrīd savās senču mājās roku rokā ar dabu saimnieko Uldis Rudzītis un viņa sieva Ineta.

Daudzveidība ir galvenais princips, kam saimnieki seko. Tālab z/s "Jaun-leviņas" ir attīstīti trīs galvenie darbības virzieni: bioloģiskā lauksaimniecība, kokogļu ražošana un tūrisms. Patlaban aktuālākā no tām ir lauksaimniecība. "Jaun-leviņās" audzē dažādus laukaugus un ekstsensīvos gaļas liellopus, gatavo cidoniju sukādes un sīrupu, ko īpaši iecienījuši restorāni, bet viens no galvenajiem saimniecības produktiem ir bioloģiskās vistu olas un gaļa. Plašos voljeros ganāms apmēram 300 dējējvistu un vēl tikpat gaļas šķirnes putnu.

Darbi saimniecībā tiek organizēti tā, lai nozares savstarpēji viena otru papildinātu, dodot kādu labumu viena otrai. Piemēram, vistu voljers ir ierīkots arī cidoniju dārzos, kur putni meklē gliemežus, kukaiņus un vienlaicīgi rušina krūmājus. Arī gaļas liellopi un savvaļas zirgi ganoties uztur bioloģiski vērtīgās pļavas un ar mēsliem bagātina laukus, kur paredzēts ierīkot tīrumus.

Paralēli lauksaimniecībai ir attīstīts tūrisma virziens. No dabīgiem materiāliem uzcelta viesu māja, kur rīkot pasākumus un atpūties bioloģiskajā lauku vidē, turpat var pērties pirtī un arī pārnakšņot. Viesiem galdā tiek celts "Jaun-leviņās" izaudzētais. Saimnieka rūpes par vidi, viesiem un produkcijas kvalitāti saimniecībā pierāda tādi tūrisma un pārtikas eko marķējumi kā "Ekopuķīte", "Zaļais sertifikāts", Eiropas Savienības bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāts un preču zīme "Latvijas Ekoprodukts".

Uldis par savu pienākumu uzskata nodot dzimtas mājas nākamajām paaudzēm nepārveidotas, maksimāli saglabājot dabīgo vidi. Viņš piebilst: "Es zinu, ka laukos darbs būs arī pēc 50 gadiem. Šeit pats esi noteicējs par savu laiku, darbu un arī darba rezultātiem."

Rūjienas novada Jeru pagastā atdzimst Oleru muiža, kas šajā gadsimtā piedzīvousi vērienīgu atjaunošanu un sabiedriskās dzīves uzplaukumu. Tā kļuvusi par nozīmīgu kultūras un izglītības pasākumu norises vietu. Bijušais rīdzinieks Kārlis Zemītis aktīvi darbojas gan biedrībā "Oleru muiža", gan ar misijas apziņu pagastā rada darbavietas sev un citiem.

Viņš kopš 2003. gada vada savu mēbeļu galdniecību SIA "Zaļās pēdas". Uzņēmums pēc pasūtījuma izgatavo jaunus mēbeles, restaurē senu ēku logus, durvis un citus koka elementus. Kārlis ir beidzis Latvijas Mākslas akadēmiju, un pašam interesantāka ir jaunu lietu izstrāde un realizēšana.

"Zaļās pēdas" darbnīca ir labi aprīkota un var izpildīt dažādas sarežģītības pasūtījumus. Pastāvīgs uzņēmuma klients ir zīmols "Materia bikes", kas eksporta tirgum ražo ekskluzīvus koka velosipēdus. "Zaļās pēdas" no cēlkoka izgatavo piecu dažādu dizainu velosipēdu rāmjus. Viena rāmja frēzēšana, līmēšana un apstrāde aizņem trīs līdz četras nedēļas laika. Uzņēmumam ir bijuši daudzi profesionāli izaicinājumi, kā vienus no sarežģītākajiem Kārlis uzskata Rīgas kanālā peldošos koka kuģišus "Mariā" un "Rebeka", kas joprojām priecē ļaun tūkstošus.

Lielākā uzņēmuma vērtība ir cilvēki. Lai gan šobrīd tikai vienam darbiniekam ir namdara izglītība, bet pārējie arodu apguvuši praksē, gala rezultāts ir kvalitatīvs un klientu netrūkst. Domājot par darbinieku ērtībām, uzņēmuma transports nogādā viņus uz galdniecību un atpakaļ mājās, bet darba laiks beidzas jau plkst. 16.00. Kā plusu darbam galdniecībā Kārlis min dažādo pasūtījumu raksturu: "Katru dienu ir kāds neliels jaunatklājums. Mēs ejam no viena projekta pie nākamā, un katru reizi kaut ko vairāk iemācāmies."

Kārlis atzīst, ka būt uzņēmējam prasa daudz, bet motivē vīzija par apdzīvotiem Latvijas laukiem un vēlme dzīvot harmoniskā vidē. "Ļoti patīk dzīves kvalitāte, kāda ir šeit un kuru esmu sasniedzis ar savu darbu," piebilst Kārlis Zemītis.

RŪJENAS NOVADS

SIA "Zaļās pēdas"

"Zelti",
Jeru pagasts,
Rūjienas novads

+371 29251565
zalaspedas@gmail.com

SMILTENES NOVADS

SIA "Smiltenes koks"

Valkas iela 4, Smiltene,
Smiltenes novads

+371 29227723
smilteneskoks@apollo.lv

Smiltenē ir vieta gan darbam, gan atpūtai. Attīstītajā pilsētvidē un tās apkārtnē cilvēki labprāt dzīvo un pavada brīvo laiku, bet uzņēmumi spēj veiksmīgi eksportēt. Novadnieki Imants Ūdris ar dēlu Aigaru ģimenes uzņēmumā SIA "Smiltenes koks" jau no 2001. gada izgatavo priekšrocības koka detaļas Dānijas, Vācijas, Francijas un citu valstu mēbeļu ražotājiem, kamēr Latvijas tirgum uzņēmums piedāvā arī koka galdus, krēslus, suņu būdas, smilšu kastes un citas dārza mēbeles, kā arī tirgo grīdas un apdares dēļus.

Liels izaicinājums, ko ģimenei nācās pārvarēt, bija 2016. gada rudenī, kad postošs ugunsgrēks iznīcināja ražotni. Taču Imanta un Aigara apņēmība, kā arī atbildības sajūta pret darbiniekiem un savu ģimeni neļāva padoties. Īsā laikā uzņēmums ir pilnībā atjaunojis savu darbību. Kā stāsta Imants, jau nākamajā rītā pēc nelaimes viņi zināja, ka nepadosies, un meklēja veidus, lai atsāktu ražošanu, savu neatlaidību skaidrojot ar vēlmi būt pašiem sev saimniekiem.

Šobrīd "Smiltenes koks" nodarbina apmēram 50 darbiniekus un mēnesī apstrādā līdz pat 700 m³ zāģmateriālu. Ražotnē ir modernas iekārtas un profesionāļi, kas ar tām strādā, tādējādi, vadoties pēc klientu specifikācijām, iespējams saražot vairāk nekā 300 dažādas detaļas.

Īpašnieki uzskata, ka uzņēmuma konkurētspējas pamatā ir produkcijas kvalitāte un spēja ievērot termiņus. Tomēr viena no svarīgākajām uzņēmēja prasmēm ir spēja atrast pircēju. "Ir jāzina, kur tu liksi saražoto. Var jau saražot, bet, ja tev nebūs, kur pārdot, tie būs tīrie zaudējumi. Ir vajadzīga neatlaidība, mazliet arī bezkaunības, jo ar atplestām rokām neviens negaida," smaidot nosaka Imants. Arī "Smiltenes koks" ir ieguldījis lielas pūles, lai atrastu un noturētu klientus, un joprojām nemitīgi turpina meklēt jaunus sadarbības partnerus un attīstības iespējas.

Ražošanas darbinieku kodols ir nemainīgs jau ilgu gadu, tomēr uzņēmums darba roku trūkumu uzskata par vienu no nākotnes izaicinājumiem. Tādēļ papildus atalgojumam cenšas nodrošināt labus apstākļus, siltas un tīras darba vietas, atpūtas telpas ar virtuvi, darba apģērbu, tās mazgāšanu un labošanu, lai strādniekiem nākt uz darbu būtu patīkami.

Strenču novada ainavu raksturo Gauja, meži un līdzenumi. Novadnieki izsenis bijuši vareni saimnieki, pa upi pludinājuši baļķus uz galvaspilsētu un līdzenumos iekopuši tīrumus. Zemkopības iestrādnēs Plāņu pagastā turpina arī z/s “Lejas Ruķi” saimnieks Jānis Siliņš.

Uz laukiem Jānis pārcēlās uzreiz pēc Bulduru Dārzkopības tehnikuma absolvēšanas, dažus gadus audzējis dārzenus, līdz 1998. gadā iesēti pirmie graudaugi. Pamazām labības lauki paplašināti no 29 ha apsaimniekotas teritorijas sākumā līdz 500 ha šodien. Labi apkoptajos tīrumos aug graudaugi - rudzi, mieži, kvieši, rapsis, pupas, arī nedaudz timotiņa sēklai.

Tieši Plāņu pagastā dibinātas pirmās Latviešu zemnieku biedrības (1866.g.). Arī Jānis atzīmē, ka kolektīvā ir spēks, tāpēc 2003. gadā iestājies graudkopības kooperatīvā “VAKS” un šodien secina, ka tas sniedz patīkamu stabilitāti - jau iepriekš zināms, kur, cik, par kādām cenām graudus rudenī varēs nodot, turpat iespējams izdevīgi iegādāties minerālmēslus un augu aizsardzības līdzekļus, apmeklēt mācības, saņemt konsultācijas agronomijā un dalīties pieredzē ar citiem.

Lai arī ar katru gadu ražība “Lejas Ruķu” tīrumos aug, Jānis atzīst, ka graudkopība ir neparedzama nozare - vienā gadā sausuma dēļ sasētais var neuzdīgt, citā gadā rudens ir tik lietains, ka graudi kulšanas laikā vārpās jau sadīguši. Ir gadījies arī pavisam vēlā rudenī doties palīgā uz kaimiņu novadiem, lai labība nepaliek nenovākta. Tomēr par savu izvēli saistīt dzīvi ar zemkopību ir apmierināts, jo sasniegts ir daudz, un ir vēl, kur augt.

Lai arī kopš studijām Latvijas Lauksaimniecības universitātē pagājuši jau desmit gadi, Jānis atzīst, ka šajā nozarē jāizglītojas nepārtraukti: ik gadu nāk klāt jaunas tehnoloģijas, pirms 25 gadiem pirktā lietotā traktora vietā šodien strādā precīza lauksaimniecības tehnika, kas vajadzīgo kustības trajektoriju aprēķina pēc GPS.

Lauku saimniecībā nekad nav brīžu, kad varētu teikt, ka tagad gan viss ir izdarīts, atklāj Jānis. Viņa centību apliecina kā plašie labības lauki, tā ainaviski iekoptā apkārtnē un “Lejas Ruķu” saimniecība “Sakoptākā vieta Strenču novadā 2017” laureātu sarakstā.

STRENČU NOVADS

z/s “Lejas Ruķi”

“Lejas Ruķi”,
Plāņu pagasts,
Strenču novads

+371 29483580
lejasruki@inbox.lv

VALKAS NOVADS

SIA "Murbūdu sidra darītava"

"Klētnieki",
Ērgemes pagasts, Ērgeme,
Valkas novads

+371 20237715

+371 26463261

[www.facebook.com/
murbudu/](http://www.facebook.com/murbudu/)

Valkas novada Ērgemes pagastā viduslaikos uzcelta dižena pils, kuras iespaidīgo nocietinājumu drupas saglabājušās līdz mūsdienām. Ērgemieši lepojas, ka tur rosās arheologi, un cer, ka drīzumā viens no torņiem tiks labiekārtots un vērš durvis tūristiem. Turpat netālu, Ērgemē, rodas arī citas jaunas lietas. SIA "Murbūdu sidra darītava" no vietējiem āboliem gatavo unikālu mājas sidru. Darītavai ir savs kredo: sidra anarhija. Dzēriena meistari nebaidās eksperimentēt un radīt aizvien jaunus garšas. Šeit top gan ierastie pussausie un pussaldie sidri, gan arī pavisam oriģinālas kombinācijas ar aroniju sulu, ingveru, apiņiem.

Ideja par sidra darītavu radās, īpašniekam Krišjānim Putniņam viesojoties Ērgemē. Viņš ievērojis, ka teju katrā sētā ir seni ābeļdārzi, kuru ražai nav pielietojuma. Krišjānim, kā Austrālijas latvietim, kurš kopš bērnības atradies vidē ar senām vīna darīšanas tradīcijām, bija skaidrs, ka no āboliem jāgatavo sidrs. Pirmais sidrs tapa mājas apstākļos, nelielos apjomos, ko paši atzina par labu. Vēlāk rasta iespēja Ērgemē iegādāties senu mūra ēku ar biežām akmens sienām, kur ierīkota sidra ražotne, un no vārdiem "mūra būda" radies darītavas nosaukums.

Jaunajās telpās ar LEADER projekta finansējumu izveidota ražošanas līnija un sperts drosmīgais solis sākt sidra ražošanu rūpnieciskos apmēros: iesākumā 18 tonnas, pērn jau 40 tonnas. Šīs sezonas mērķis ir sabrūvēt vēl divreiz vairāk, taču tādām apjomam būs nepieciešams vismaz 150 tonnas ābolu.

Sidra darīšanā pamatā tiek izmantota dabīga ābolu sula no augļiem, kas vākti senā, 10 ha plašā ābeļdārzā, taču nepieciešamais apjoms ir milzīgs, tādēļ rudenī tiek apbraukāti arī visi tuvējie pagasti, lai iegādātos ābolus no vietējām māsaimniecībām. Domājot par nākotni Ērgemē, "Murbūdu sidra darītava" iekopuši arī savu ābeļdārzu. Tajā aug īpašas sidra un vīna ābeļu šķirnes no Anglijas, Francijas un Vācijas. Kā izrādās, Latvijā ir maz sidram piemērotu ābeļu, labs sidrs sanāk no rūgtiem, sīviem āboliem, kuros ir dabīgais tanīns, tos sajaucot ar saldajiem āboliem rodas dzēriena garšas dziļums. Kā saka "Murbūdu" pārstāvis Raitis Zalāns, Ērgeme ir tikai vieta, kur atrodas darītavas stāts un ražotne, bet tirgus ir Rīgas bāri, kafējnīcas un mazie veikaliņi. Šobrīd ar pērn saražoto knapi pietiek, taču, palielinot apjomu, mērķis ir iekarot Baltijas tirgu.

Valmiera ir Vidzemes reģiona administratīvais un ekonomiskās attīstības centrs, kur pamats saimnieciskajai darbībai rasts vairākiem Eiropas un Pasaules mērogā ievērojamiem uzņēmumiem. Viens no tādiem ir 2003. gadā dibinātais latviešu uzņēmums ar saknēm Itālijā - SIA "PADTEX Insulation" -, kas eksporta tirgum ražo dažādus karstumizturīgus stikla šķiedras izstrādājumus.

"PADTEX Insulation" uzbūvēts stratēģiski nozīmīgā vietā, tas atrodas blakus galvenajam izejvielu ražotājam AS "Valmieras stikla šķiedra", tādējādi samazinot loģistikas izmaksas un ievērojami ceļot ražotnes konkurētspēju. Sākumā uzņēmumā, apmēram 100 m² šaurās telpās strādāja vien daži darbinieki, un tur tapa salīdzinoši vienkārši izstrādājumi - ugunsdzēsšanas pakļāji un filtri alumīnija liešanai. Gadu gaitā piedzīvota pakāpeniska, bet pamatīga izaugsme, un šobrīd 40 reizes plašākās, ar modernām iekārtām aprīkotās telpās, kopskaitā aptuveni 100 darbinieki šķietami vienkāršai stikla šķiedrai piešķir patiesi augstu pievienoto vērtību. Uzņēmumā individuāli konstruē gāzes un tvaika turbīnu, kā arī cauruļu un citus termoizolācijas apvalkus, dažādus ugunsdzēsības risinājumus un pat komponentes spēkratu izplūdes gāzu sistēmām.

Pirms nonākšanas pie klienta, izstrādājumi iziet stingru kvalitātes kontroli, piemēram, gāzes turbīnas, kuru apvalkus gatavo Valmierā, bez pārtraukuma strādā pat 8 gadus. Tas ir sarežģītākais "PADTEX Insulation" produkts, pilns izstrādājums var sastāvēt no 800 dažādas formas un izmēra detaļām, izgatavošanai nepieciešamas 2-3 nedēļas, un uzņēmuma pārstāvji uzrauga arī apvalka uzstādīšanu turbīnai. "PADTEX Insulation" valdes loceklis Juris Volkops par uzņēmuma izaugsmes virzītāju uzskata tā darbiniekus: "Tieši pateicoties kolektīvam, esam tikuši līdz šādiem produktiem, to nevar izdarīt viens pats - cilvēki ir svarīgi." Uzņēmums nepārtraukti strādā pie dažādu produktu prototipu izstrādes, kas ir sarežģīts, laikietilpīgs un dārgs process. Vislielāko prieku komandai sagādā jaunie, veiksmīgie produkti, kas izturējuši visus nepieciešamos testus laboratorijās. Šobrīd tiek izstrādāts jauns izolācijas veids izmantošanai celtniecībā, produkts ir jau gandrīz gatavs, nepieciešamas investīcijas ražošanas uzsākšanai. Vēl viens virziens, kuru uzņēmuma vadība plāno attīstīt, ir dažādu produktu izstrāde mašīnbūvei.

VALMIERA

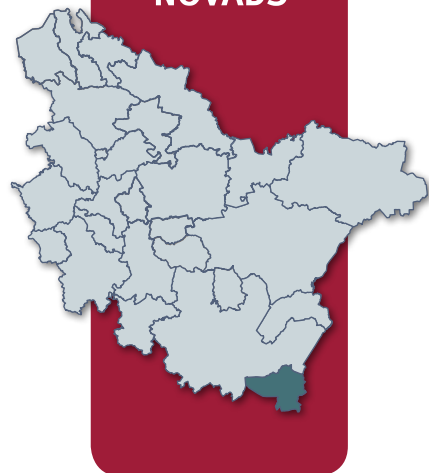
SIA "PADTEX Insulation"

Cempu iela 27,
Valmiera

+371 64221341
padtex@padtex.lv
<http://new.padtex.abcdevelopment.lv/>

VARAKĻĀNU NOVADS

SIA "Meļņi - 3"

Jaunatnes iela 15,
Varakļāni,
Varakļānu novads

+371 64860852
melnisaigars@inbox.lv

Varakļānu ģerbonī attēlotā lapsa simbolizē novadnieku gudrību, kas manāma gan agrāko Varakļānu muižas pils saimnieku Borhu dzimtā, gan tagadējo varakļāniešu attāpībā un mērķtiecībā.

Pirms 25 gadiem brāļi Aigars un Valdis Meļņi atgriezās no ārzemēm ar mērķi sākt savu biznesu. Pirmā iecere bija saistīta ar lauksaimniecību, taču brāļi saprata, ka ferma un pilsēta ir grūti savienojamas lietas. Vēlāk viņi atskārta, ka labprāt pavadā laiku, labojot mašīnas, un nonāca pie domas, ka kūts vietā jābūvē darbnīca un jādibina auto remonta uzņēmums.

Pirmie soļi tika sperti pašu spēkiem. Vācijā Meļņu brāļi bija iekrājuši nelielu starta kapitālu, ko investēt savā darbnīcā, un Aigars sākumā papildus strādājis arī algotu darbu veikalā kā pārdevējs. Ar laiku auto-serviss attīstījās un iemantoja vietējo uzticību, klientu kļuva vairāk, un šodien SIA "Meļņi-3" ir vadošais serviss pilsētā. Uzņēmuma izaugsmes pamatā ir bijis mērķtiecīgs un neatlaidīgs darbs, kā arī spēja sekmīgi piesaistīt Eiropas Savienības fondu finansējumu.

Ikdienas darbs lielākoties saistīts ar automašīnu tehnisko apkopi, kā arī smagās un lauksaimniecības tehnikas remontu, tomēr iespēju robežās palīdzību neatsaka nevienam, arī pensionāram kurš lūdz savest kārtībā velosipēdu, un varbūt pat neprasot par to samaksu. Aigars atzīst, ka tā nav īstena biznesmeņa domāšana, taču to var norakstīt reklāmas izdevumos. Mazā pilsētā visi viens otru zina, tāpēc vietējais uzņēmējs nevar atļauties pieļaut kļūdas.

Pašlaik "Meļņi-3" strādā 9 darbinieki, no kuriem daļa ir bijušie praktikanti. Šeit jauniešiem iespējas pierādīt sevi netiek liegtas, pat ja vēlāk jauniešu ceļi ved citur.

"Kas nepieciešams jaunajam uzņēmējam? Uzņēmība, protams," saka Aigars. Būt uzņēmējam nav tas pats, kas strādāt no plkst. 9:00 līdz plkst.18:00. Var nākties palikt ilgāk, un arī mājās domas aizvien kavēties pie darba lietām. Bet tā tas esot tikai pašā sākumā, mierina Aigars. Ar laiku prioritātes sakārtojas, rodas sapratne, ka nav jādzēns pēc katra eiro, bet jāvelta laiks arī ģimenei. Protams, Aigars bērniem novēlētu izveidot dzīvē ko savu, bet tai pat laikā neslēpj, ka pievilcīga ir arī doma, ka kādreiz atvases varētu turpināt attīstīt autoservisa biznesu.

Vecpiebalgas novadu vislabāk raksturo kalni, lejas, līkumi un uzņēmīgi cilvēki. No Brežģa kalna skatu torņa ainavā var redzēt novada lielākos ezerus - Alaukstu, Zobolu, Inesi -, bet, ja zina, kur skatīties, arī Taurenes pagasta „Jaunbērziņus”. Šeit ar savu ģimeni saimnieko Kristīne un Rītvars Brīvības. Pārņemot lauku īpašumu no vecākiem 2017. gadā, viņi dibināja savu kazkopības saimniecību SIA “RKB Brīvības”.

Ko darīt lauku īpašumā, domāts ilgi, bet saimniecības veidošana uzsākta strauji un mērķtiecīgi. Ideja par kazkopību radās, izlasot sludinājumu, kurā a/s “Cesvaines piens” meklēja saimniecības, no kā pirkt kazas pienu. Pavisam īsā laikā ar Latvijas kazkopības biedrības palīdzību tika atrasts, kur iegādāties pirmās 30 kazas, un jaunie saimnieki pašu spēkiem ierīkoja kūti, slaukšanas zāli un piena māju. Tikai gada laikā ganāmpulks ir paplašināts līdz 120 kazām un 30 kazlēniem.

SIA “RKB Brīvības” visu izslaukumu nodod piena pārstrādes uzņēmumam. Šāds modelis ļāvis ātrāk attīstīties, jo pašiem nav jādomā par tālāku piena realizāciju. Visa pārstrāde, loģistika un pārdošana ir pienotavas ziņā. Taču saimniecības tālejošais mērķis ir gan palielināt kazu skaitu un sadalīt ganāmpulku nepārtrauktam slaukšanas ciklam, gan attīstīt piena pārstrādi un gatavot sieru, kā arī, iespējams, citus piena produktus.

Jauno saimnieku degsmi atzinīgi novērtējusi arī Vecpiebalgas novada pašvaldība. Pirmajā darbības gadā viņiem piešķirts apbalvojums nominācijā “Gada balva uzņēmējdarbībā”. Kristīne apliecina, ka arī reģionos ir nišas, kur iespējams pašiem atrast sev darbu. “Galvenais ir neapstāties, vienalga, ko citi saka. Turpināt darīt, iet uz savu mērķi. Ja izdomājuši ņemt kazas, lai ņem kazas, lai mēģina! Nopelnīt var. Ir arī interesanti,” iedrošina jaunā saimniece.

Atskatoties uz pirmo darbības gadu, saimniekiem ir gandarījums par paveikto. “Prieks, ka mēs saimniekojam, ka esam mājās, ka neesam kaut kur svešumā, ka mums ir pašiem sava saimniecība, uzņēmums,” saka Kristīne.

VECPIEBALGAS NOVADS

SIA “RKB Brīvības”

“Jaunbērziņi”,
Taurenes pagasts,
Vecpiebalgas novads

+371 28780255
kristine.groza@inbox.lv

Vidzemes plānošanas reģiona Vidzemes uzņēmējdarbības centrs nodrošina bezmaksas informatīvos un konsultatīvos pasākumus uzņēmējdarbības atbalstam.

Mēs palīdzam uzņēmējiem, kuriem nepieciešama koncentrēta informācija par iespējām attīstīt savu uzņēmējdarbību un pieejamiem atbalsta instrumentiem.

**Vidzemes plānošanas reģiona
Vidzemes uzņēmējdarbības centrs**

Juridiskā adrese: J. Poruka iela 8, 108. kabinets
Cēsis, Cēsu novads, LV-4101

Kontaktinformācija saziņai

e-pasts: uznemejdarbiba@vidzeme.lv
Tālrunis: +371 64116008

PATEICAMIES

Vidzemes plānošanas reģions izsaka pateicību
Vidzemes pašvaldībām par informatīvo atbalstu.

Brošūrā izmantotas fotogrāfijas no Vidzemes plānošanas reģiona un uzņēmēju -
stāstu varoņu personīgajiem arhīviem.

